

† Înaltpreasfințitul VARSANUFIE

† *Varsanufie*¹

MULȚUMIREA CĂTRE DUMNEZEU, IZVOR AL RECUNOȘȚINȚEI PENTRU ÎMPLINIREA IDEALURILOR NEAMULUI ROMÂNESC

Cunoașterea și exprimarea cu recunoștință a darurilor pe care Dumnezeu ni le împărtășește, dar, mai ales, a purtării Sale de grijă, descoperă starea de noblețe a sufletului, iar în istorie cei care s-au arătat a fi nemulțumitori și s-au îndepărtat de darurile lui Dumnezeu, au atras asupra lor nesfârșită suferință.

Pentru a înțelege modul în care Se manifestă purtarea de grijă a lui Dumnezeu este necesară exersarea privirii lăuntrice, pornind de la datele revelației prin raportare la o relație iconică a lui Dumnezeu, o eliberare „de cele trecătoare”, în care omul „a devenit al său propriu, s-a descoperit pe sine, vede sinea sa tainică și indefinit de adâncă, (și) a pus în funcție mintea sa atotstrăvăzătoare și prin sinea sau prin mintea sa străvăzătoare vede pronia lui Dumnezeu lucrând în toate”². Trebuie precizat faptul că Dumnezeu nu anulează libertatea fapturilor, ci permite exercitarea libertății de acțiune și dorește manifestarea liberei voințe, binecuvântându-le pe cele pe care le dorește și lăsându-le să se petreacă pe cele pe care le îngăduie. *Puțin cunoscute sunt planurile lui Dumnezeu pentru fiecare dintre noi în parte, „pedagogia Sa sfânta”. Cele îngăduite de Dumnezeu să se întâmple, multe dintre acestea apărute drept consecințe ale faptelor și acțiunilor oamenilor, și percepute în mod obiectiv ca fiind rele, sunt așezate, prin dragoste și puterea lui Dumnezeu, în slujba binelui și a împlinirii voii Sale, atunci când sunt primite cu răbdare și smerenie, și constituie fericit prilej de manifestare a dragostei frățești și într-ajutorării, a bunătății și curajului, dar și o atentă învățare a lucrurilor duhovnicești, o deschidere a inimilor către lucrarea harului Sfântului Duh.*

Ceea ce revine omului cu precădere, este îndatorirea de a-și manifesta mulțumirea față de Dumnezeu și recunoștința față de aceia prin care Dumnezeu a hotărât să-și manifeste iubirea și purtarea de grijă. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că „nimic altceva nu cere de la om Dumnezeu universal, după nenumăratele și nespusele Lui binefaceri, decât sufletul recunoscător, care să știe să-l

mulțumească pentru binefacerile primite”³.

Când omul nu mulțumește pentru binefacerile primite, el se dezumanizează și se înstrăinează de Dumnezeu și de semenii: „acela care nu răspunde unei binefaceri, fie și numai prin cuvinte, dacă altfel nu este posibil, se arată un om fără de minte, un nesimțit și un uituc. Acela care nu ține minte binele făcut lui și nu arată recunoștință săvârșește o greșeală de neiertat, fie că este acesta un om cu vază, fie că este unul neînsemnat. Dacă este un om cu vază și instruit, greșește pentru că nu arată recunoștință pentru binefacerile primite; dacă este un om simplu și de condiție modestă, greșește pentru că nu laudă cu toată puterea lui pe binefăcătorul, nu numai al celor mari, ci și al celor mici. Pentru că stă în firea lucrurilor ca oamenii superiori, care au adunat în cuget o ade-vărată comoară, să răsplătească pe binefăcătorii lor pe măsura puterii și a binefacerilor primite. Nu mai puțin obligați sunt și cei care au adunat puțin; aceștia nu trebuie să fie neglijenți și să nu se lenevească în a răsplăti pe binefăcători, la gândul că nu pot realiza ceva demn de intenția lor. Pentru că binefăcătorul nu va lua aminte la cuvântul lor stângaci, ci la sinceritatea cu care este spus. Pentru aceasta, ei nu vor fi considerați mai prejos decât cei mari și puternici la cuvânt”⁴.

Încă de la început, Biserica a rânduit cinstirea lui Dumnezeu, a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și a sfinților.

O cinstire deosebită a fost acordată și sfinților martiri, cei care întrupează biruința Învierii. În *Omilia la Sfinții patruzeci de mucenici*, Sfântul Vasile cel Mare spune: „pe voi pământul nu v-a acoperit, ci cerul v-a primit! Vouă vi s-au deschis porțile Raiului! Priveliște vrednică de oștirea îngerilor, vrednică

de patriarhi, de profeți, de drepti! Bărbați care, în floarea vârstei au iubit pe Domnul mai presus de părinți, mai presus de copii. Erau într-o vârstă în care viața era plină de nădejdi, dar au disprețuit viața aceasta trecătoare, ca prin mădulele lor să laude pe Dumnezeu. S-au făcut priveliște lumii, îngerilor, oamenilor; au ridicat pe cei căzuți, au întărit pe cei șovăielnici, au făcut de două ori mai mare celor credincioși dorința de mucenicie; cu toții au înălțat un singur trofeu al credinței în Dumnezeu și cu toții au fost împodobiți cu o singură cunună a dreptății în Iisus Hristos, Domnul nostru”⁵.

De aceea, urmând pildei de cinstire a martirilor, în istoria neamului esențială a fost valorificarea conștiinței mărturisitoare că aceia care se jertfesc trec de la viață la viața veșnică. În chipurile acelora descoperim o trăire profundă a identității creștine și o mărturisire cu mult curaj a biruinței prin Crucea lui Hristos. „Iubind totdeauna pacea și dăruind totdeauna pacea, ei au plecat în pace la Dumnezeu, fără să lase Bisericii suferință, nici dezbinare și război între frați, ci bucurie, pace, înțelegere și iubire”⁶.

Cinstirea acestora este datorria noastră a tuturor și, învață Sfântul Ioan Gură de Aur, „numai la vederea mormântului, fără să vă predice cineva, dați drumul la multe izvoare de lacrimi și fiți fierbinți în rugăciuni”⁷.

Cu multă recunoștință, întru veșnică pomenire, privim și faptele luminoase ale Generalului Paul Teodorescu, cel care s-a așezat în rândul ctitorilor Mănăstirii Dintr-un Lemn, dar și a tuturor acelora care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori pentru libertatea și demnitatea poporului român.

Jertfa mărturisitoare a eroilor români așază în lumină idealurile

mărețe ale unor veacuri de suferință, străbătute prin dragostea, patriotismul și credința neșrămutată a unor oameni care au așezat în inimile lor credința în Dumnezeu și în veșnicia comuniunii și iubirii Sale.

Cinstindu-le memoria, manifestările duhovnicești și culturale ale Centrului de Cercetare a Conlucrării

Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu” și apariția revistei *Misiunea* reprezintă un îndemn spre neuitarea faptelor luminoase și a jertfei săvârșite pentru împlinirea idealurilor neamului românesc.

NOTE

[1] Arhiepiscopul Râmnicului

[2] Nota 179 a Părintelui Dumitru Stăniloae la *Cuvântul 36: Alt înțeles duhovnicesc despre același (Moise)*, în Sf. Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, p. 223.

[3] Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrieri*, partea I, *Omilia la Facere (I)*, *Omilia XXXII*, III, în PSB 21, trad., introd., indici și note de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987, p. 413

[4] Sfântul Grigorie Taumaturgul, *Discursul adresat lui Origen*, în *Cezareea Palestinei, la sfârșitul studiilor sale, în preajma acestuia, înainte de a pleca acasă*,

în *PSB*, vol. 10, Editura IBMBOR, București, 1984, trad. Pr. Prof. Constantin Cornițescu, p.16.

[5] Sf. Vasile cel Mare, „Omilia la sfinții patruzeci de mucenici”, în vol. *Scrieri*, Partea I, col. Părinți și Scriitori Bisericești, 17, p. 542

[6] *Martirii din Lugdunum (Lyon)*, în vol. *Actele martirice*, coll. Părinți și Scriitori Bisericești, 4, p. 72.

[7] Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la sfinții din toată lumea . . .*, p. 451.